

זמני השבת
אופק: אלעד וב"ב

הדלקת הנרות: 19:05
מוצאי שבת: 20:09
רבינו תם: 20:52

מופץ ב- 9,000 עותקים בכל הארץ

פרשת "בהר" - גליון מס' 229

שנה ח' - עלון דו שבועי | העלון טעון גניזה | אין לקרוא בשעת התפילה! | טל' המערכת: 03-9094245

זמני השבת
אופק: ירושלים

הדלקת הנרות: 19:10
מוצאי שבת: 20:05
רבינו תם: 20:54

ואעפ"כ מידותיה שליומות, מזה נלמד שכל הסחורות הן בשלימות. וכן ממצות צדקה שמביאה לנו כל טוב נלמד שכל המצוות משפיעות טוב לישראל. ובוזה יובן הפסוק (ראה יד, כה) "עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה, ואכלת לפני ה' אלוקיך וגו' למען תלמד ליראה את ה' אלוקיך כל הימים", ודרשו חז"ל (תנחומא שם) "עשר בשביל שתתעשר", כי במעשר מותר לנסות את ה' אם יתעשר, ועל ידי נסיון זה ילמד, שכל המצוות הן לטובה לאדם, והיינו "עשר תעשר למען תלמד ליראה א' ה' אלוקיך כל הימים", שמצוות מעשר תלמד ליראה את ה' לקיים את כל המצוות. (להתעדן באהבתך)

"אל תקח מאתו נשך ותרביט וכו'" (כה, לו).

מצינו בתורה שנקראת איסור זה בשם "נשך" ובשם "רביט". וחז"ל רגילים בכל מקום לקרוא לאיסור בשם "ריבית".

רמז נפלא כתב רבינו יוסף חיים זצוק"ל בספרו "בן יהודע": דנהה, איתא בגמרא בבבא מציעא (דף עה:): "תניא רבי שמעון אומר, מלוי בריבית וכו' משימים משה רבינו חכם ותורתו אמת, ואומרין אילו היה יודע משה רבינו שיהיה רווח בדבר, לא היה כותבו". ומבאר ה"בן יהודע", הדכונה דהמלוי בריבית אומרים שמשה רבינו היה חכם בחוכמת התורה, ולא עסק במסחר ולפיכך אסר לקחת ריבית, אבל אילו היה עוסק במסחר אז היה מבין שהלואה עושה רווחים גדולים מכסף ההלוואה, ולכן הגון שיתן חלק מהרווחים למלוה. ונמצא אותו מלוה בריבית כופר במצוות ריבית, שהיא אחת מתרי"ג מצוות שבתורה.

האמת היא, בכפירה ה"ל טמונה כפירה גם בשאר תרי"ב מצוות, שהרי אומר שמשה רבינו מדעתו נתן את מצוות התורה, ולא מפי הגבורה, ולכן נקרא איסור זה בשם "ריבית", אותיות: תרי"ב, לומר לך לא רק במצוות ריבית כופר זה המלוה בריבית, אלא אף בשאר תרי"ב מצוות התורה...

"וחי אחיך עמך" (כה, לו).

מובא בגמרא בבבא מציעא (דף סב:): "חייך קודמים לחיי חברך".

בחודשי האביב של שנת תש"ג, כאשר הגיעו ראשוני הילדים מפליטי השואה הנאצית ל"בתי אבות" שהקים בני ברק הגאון רבי יוסף שלמה כהנא זצ"ל - הרב מפוניבז', נוצרה בעיה חמורה: לא היה על מה להשכיבם לישון, שכן לרגל מצב החירום ששרר אז בארץ ישראל, לא היה ניתן להשיג בשום מחיר שבעולם כרים וכלי מיטה. יומיים לפני שהגיעו הילדים לבני ברק, יצאה השמועה ברחובות בני ברק, כי למחרת, בשבת אחר הצהריים, ידרוש הרב מפוניבז' "מעניינא דיומא" בבית הכנסת הגדול בעיר.

בשעה היעודה, עלה הרב מפוניבז' אל הבימה, וקושיא חמורה בפיו ב... הלכות עבדים: אמרו חז"ל (ש"ש י"ד ה"ג) "ש"ל הקונה עבד עברי - כקונה אדון לעצמו", לפי שמחוייב להשתוות אלו (שלא תמא אתה ישן על גבי מוכין והוא ישן על גבי התבין), ובתוספות (שם, ב"ה כל הקונה) הביאו מדברי הירושלמי שאם אין אדון אלא כר אחד - מחוייב הוא למסור אותו לעבדו, כי אם שוכב עליו בעצמו אינו מקיים "כי טוה לו עמך", ואם אינו שוכב עליו וגם אינו מסור לעבד - הרי זו מידת סדום, נמצא שבעל כורחו צריך למסור את הכר לעבדו, וזו הכוונה במה שאמר שהקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו.

לכאורה, עמד הרב מפוניבז' ותמה, אם אין לו כר אחד - איך אפשר לחייבו לתת אותו לעבד, והרי למדנו מן הפסוק "וחי אחיך עמך" ש"חייך קודמים", ואם כן אפילו היה דינו של עבד עברי כ"אחיו" ממש - אין זה מן הדין לחייבו לתת לו את הכר היחיד שברשותו? אלא, הוא יישב, מסתבר שההוראה למסור לעבד את הכר הבודד אכן עולה בקנה אחד עם הדין ש"חייך קודמים", שכן ידעה תורה לסוף דעתו של האדון, שאם ישכב על הכר בעוד עבדו יישן על הרצפה - לא תערב לו שנתו... מצפוננו עתיד לייסרו על כך, מנוחה לא תהיה לו במצב שכזה. ולכן, אמרה התורה לאדון: דוקא משום ש"חייך קודמים", כדי שתוכל להירדם ולישון במנוחה, תן לעבדך את הכר, וכך תזכזכ שניכס בשווה לשינה מתוקה...

"בעוד יממה אחת", סיים הרב מפוניבז' בלחץ אקטואלי מיידי, "יבואו אלינו ראשים יהודיים (יידישע קעפעלרן)", ילדים יתומים שאין היכן להשכיב אותם, מי מבנינו יוכל לישון במנוחה כשיודע שלילדים אלו אין היכן להניח את ראשם? ולכן, מטעם, "חייך קודמים" וכדי שנוכל לישון במנוחה ובשלווה - עלינו למסור להם אף את הכר היחיד שברשותנו!

הציבור - נרגש מעוצמת המילים והלימוד המיוחד, הקריאה נענתה! וכמובן... הבעיה נפתרה מיד עם צאת השבת...

"ושבתה הארץ שבת לה" (כה, ב).
מובא בגמרא בסנהדרין (דף לט:): "אמר הקב"ה: זרעו שש והשמיטו שבע, כדאי שתדעו שהארץ שלי".

ביאור נפלא על כך, אמר הגאון הקדוש רבי שמשון מאוסטראפול, על פי המובא במדרש: "שאל טורנסורפוס הרשע את רבי עקיבא: "א-לוקים שומר שבת, האין הוא מוריד גשמים בשבת? והשיב לו: כולא עלמא דיליה כחצר שלו כל העולם הוא כחצרו של הקב"ה, שהיא שלו) ויכול לעשות בחצירו כל מה שירצה", עד כאן. ולכן בפרשת יתרו (שמות כ, ט-יא) נאמר: "זכור את יום השבת לקודשו וגו' יום השביעי שבת לה' א-לוקיך" כלומר: שגם הקב"ה שומר שבת. והטעם: "כי ששתי ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ", ואם כן כל העולם הוא כחצרו. וזאת בכדי שלא תקשה קושייתו של הרשע הנ"ל.

והנה, בשמירת שביעית אנו מעידים כי לה' הארץ, ואם כן על ידי שביתת ישראל בשביעית מתיישב ונדוע שהקב"ה שומר שבת והארץ שלו היא.

זו כוונת הפסוק: "ושבתה הארץ", ועל ידי זה מובן ש"שבת לה" - שהקב"ה שומר שבת... (כמוצא שלל רב)

"וצייתו את ברכתי לכם" (כה, כא).

מובא במדרש רבה (ויקרא, פרק א'): "גיבורי כח עושי דברו, במה הכתוב מדבר, א"ר יצחק בשומרי שביעית הכתוב מדבר וכו'".
וצריך להבין, מאחר ויש כאן הבטחה מפורשת לרוב טובה וברכה, מדוע נקראים הם גיבורי כח, והרי רואים בחוש את הברכה?

ביאר מרן החזון איש זצ"ל (שביעית, סימן יח סק"ד), שלמרות שיש הבטחה לברכה, מ"מ אפשר שיגרם השטא לקצחה, ועוד - שהברכה אינה אלא לכל ישראל, אך היחיד יוכל ללקות בשביל חברו שחטא ושומר את המשיטה. ולפי"ז מובן מדוע נחשבים הם גיבורי כח.

ובענין זה, מובא בהקדמת "ילקוט יוסף" שביעית, לראשלי"צ הגר"י יוסף שליט"א: "ו"ר המכון למצוות התלויות בארץ", הרה"ג שניאור זלמן רווח שליט"א, סיפר כי באחת שנות השמיטה ירד במופע האזוירית "גור", ברד חזק אשר הפיל את הפריחה של העצים שמהם כאמור, אמורים לחנות את הפירות. הנוק נאמד בכשמונה מיליון שקל!!! אך במושב "בית עוזיאל" כד הוא משמש כרב לא נגרם כל נזק כי שם שומרים שמיטה כדת וכהלכה!
כאשר סיפר זאת למרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל, הוא שמח על זה מאוד ואמר שהתקיימה בהם ברכת התורה לשומרי השביעית. הרב שניאור זלמן רווח, הקשה: והרי בספר "מאירת עיניים", כתב שכיום השמיטה היא רק מדרבנן (כמו שפסק מרן בספריו)?

"בכל זאת בגלל מסירתו הנפש של ההקלאים הם זכו לנס". השיב מרן בחביבות.

(חידושי מרן הגר"ח קניבסקי עה"ת. שולחן שבת ערוך - יש"כ לרהמ"ח שליט"א)

"וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו" (כה, לה).

כתב בספר "מאור התורה": מכאן אנו למדים מצות עשיית החסד והצדקה לישראל, ומצוה זו גדולה מאוד עד כי אמר הנביא (מלאכי ג, א) "ובתנוני נא בזאת וגו' והריקותי לכם ברכה עד בלי די". ואף שבכל שאר המצוות אסור לנסות את הקב"ה, אבל במצוות מעשר לעניים מותר לנסות, כי בודאי הקב"ה ישלם שכרו משלם.

ובאמת יש להבין, מדוע דוקא מצוות צדקה מותר לנסות ולא שאר המצוות. וכתב לפרש, על פי משל בסוחר שב לעיר עם עגלה טעונה בדים ומלבושים, והקונים באים לקנות. זה קונה עשר חתיכות וזה קונה עשרים חתיכות, ושאלו את הסוחר מה מידת ארכה של הסחורה, והשיב שאורך כולן שווה והן שלושים אמות כל אחת, והנה הקונה לא האמין על דיבורו, אולם קשה למדוד את כל החתיכות כי היא טירחה גדולה, ועל כן לקח חתיכה אחת מתוך ערימת הסחורות שנראית קצרה ודקה ומדדה לראות אם היא באמת שלושים אמות, ואם ימצאנה שהיא מידת אמת מזה ידון על כל השאר שמידותיהן נכונות.

כמו כן הקב"ה נתן לישראל תרי"ג מצוות שכל אחת מסוגלת לטובות גדולות, ונתן הקב"ה רשות לנסות ולבחון מצוה אחת אם אמנם קיומה תשפיע עליו רוב טובה, ומצוה זו נדון על כל המצוות, והנה הקב"ה דווקא מצוות צדקה שבקיומה הוא מחסר ומגרע את ממונו, ואעפ"כ הוא מתברך ובוהו וראה בחוש שאינו חסר כלום, ומזה ידון דמכל שכן שאר המצוות ודאי שישפיעו עליו כל טוב.

ובזה נבוא לביאור הפסוק (ואתחנן ו, כד) "ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה ליראה את ה' אלוקינו לטוב לנו כל הימים לחיותנו כהיום הזה, וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוות הזאת לפני ה' אלוקינו כאשר ציונו". והכוונה דבאמת כל המצוות שניתנו לנו מהש"ת תכליתן לטוב כל הימים, אבל מצוה אחת יש והיא הצדקה אשר בזו מותר לנסות, ומזה נלמד כי נשמור לעשות את כל המצוות הזאת, כמו במשל הנ"ל שעל ידי בחינת סחורה אחת הנראית דקה

יש לקרוא את החסיונות לאחר השבת

sin תקשורת
תיקונים ואביזרים לסלולרי.
מרכז רימון
רח' שמעון בן שטח אלעד

שרוליק קרויזר
המרת מס"ח
המחירים הכי טובים בשוק
סניף ר' יהודה הנשיא 33, אלעד.
טל. 052-7621725

בדיקת עיניים מקצועית
ע"י אופטומטריסט
עם מכשור חדיש ומתקדם
חדש! הסדר לחברי מאוחדת
הסניף המחודש והמורחב באלעד:
רח' רשב"ו 21 (מול גזולת יצחק)
טל: 03-9092280

הפרשת תרו"מ לפי דעת השו"ע
כולם מצטרפים
לבית המעשר
מה איתך?*

מבצעי חורף!
התקליטן רפאל חנמון
טל: 052-2567240

AP HAIR DESIGNER
מעצב השיער - אסי פרץ
בתיאום ותמימה שאין היכן להשכיב אותם, מי מבנינו יוכל לישון במנוחה כשיודע שלילדים אלו אין היכן להניח את ראשם? ולכן, מטעם, "חייך קודמים" וכדי שנוכל לישון במנוחה ובשלווה - עלינו למסור להם אף את הכר היחיד שברשותנו!
הציבור - נרגש מעוצמת המילים והלימוד המיוחד, הקריאה נענתה! וכמובן... הבעיה נפתרה מיד עם צאת השבת...

ולס קייטרינג
ניצוב בר ואירוגן אירועים מקצועי
מכירה של אצל בימי שישי!
בהיכל בני הישיבות רח' בן עזיאל 12 אלעד בין השעות 9:00-13:00
לפרטים והזמנות: 054-8415878 | 052-7758500

*ספר יוקר ערך מתנה
למצטרפים החדשים
המכון למצוות התלויות בארץ
08-9214829
תערוך - תתדר
בית המעשר

האנשים המרובים, שפשוף היטב את עיניו לבדוק את אינו טועה, האדם שצעד לצידו הזכיר לו מאוד את האיש האבוד שמחפש אחריו זה עידן...

הוא בחנו שוב במבט נוסף, וראה שאינו טועה, הוא ממש מזכיר את אותו ילד! והסימן המובהק ביותר היתה רגלו הנגררת!...

שעתה כבר כרכו סביבו עוד כמה זאטוטים... ילדים טובים יפים ויקרים בני כמה גילאים. הוא כנראה התחתן והקים משפחה, הנה דווקא עתה כשבאו למירון לבקש על ישועתם, כאן בהר ה' סידרה לו ההשגחה העליונה לפגוש את מבוקש נפשו!

הוא התקרב בהתרגשות אל אותו אדם, ניגש אליו בהיסוס ובביישנות וביקרו בשלום עליכם! - 'עליכם השלום' ענה האיש.

האם כבודו זוכר אותי? מעלה הרחוב כשהוא נסחב עם ילדיו בתוך כל הבלגן הגדול...

האיש הזכיר את שמו, ושהוא חבר נעוריו מילדות, "אתה זוכר אותי מהתלמוד תורה? למדנו ביחד!" - לפתע החל החבר להחוויר ולהאדים חליפות, הוא נזכר פתאום עם מי הוא משוחח, הלא זהו אותו 'מוכתר הכיתה' שעשה אותו ללעג וקלס, ושלילות שלמים לא ישן בגללו...

כך ענה האיש בקרירות, אני זוכר מהשהוא... אבל עתה עלי להתקדם עם הילדים, 'תצליח לפעול בשמיים עם תפילותיך לטובה!'

אך החבר לא הרפה, 'יש לי איזה עניין חשוב לשוחח איתך, אפשר רגע לבקש לסור הצידה...'

האיש לא חפץ כל כך לשוחח עם שונאו משכבר הימים... ובפנים זוועפות בלית ברירה ניגש בפיק ברכיים אחר האיש אל הצד, כשהוא מבלית את חוסר רצונו בשיחה עימו, ושהוא ממנהר...

החבר פתח את פיו, וכשדמעות רותחות זולגות מעיניו אמר: 'דע לך חברי היקר, שאני מחפש אחרך תקופה ארוכה, ולא הצלחתי למצוא אותך! הנה נישאתי ככל שאר חברי הכיתה, אבל זה שנים רבות שאין לי ילדים, ואני מנסה הכל. הופך את העולם וישועה אין. התבוננתי בחיי העבר שלי, והגעתי למסקנה כך רבות בילדותנו, ואני רוצה ומבקש מאוד את מחילתך! אנה סלה ומחל על כל הצער שגרמתי לך אז בשעתך!'

השיחה הזו היתה קשה ביותר, האיש הרגיש שאינו מסוגל פתאום בתוך דקות אחדות ובכמה מילים, למחוק הרים והרי הרים של סבל וצער ועלבון שנוצרו בליבו שנים רבות...

לאחר רגעים ארוכים של שתיקה, נענה לבסוף: "בזכותו של רבי שמעון ולכבודו הנני מוחל לך במחילה גמורה! אין כאן לא כעס ולא קפידה, הכל מחול לך!" -

וכצפוי, תוך שנה נולד להם בן בכור, למזל טוב! (להתעזר בהאתר - י"ש"כ למחבר שליט"א)

גבו של הגורר, הדי צחוקם של הילדים לא נסתרו מאוזנו... הוא הסתובב לפתע לאחוריו לבדוק למה זה צחקו הילדים? ואז תפס את המוכתר 'על חם' בתנועת החיקוי המדויקת שמחקה אותו ולועג לו...

הילד נעלב ונפגע עד עמקי נשמתו! הוא חשב לעצמו באותו רגע: הלוואי שהארץ תיפתח פה תחת רגליו וייקבר בו במקום! - הוא הסמיק והלבין חליפות וכל מעיו חמרמרו, זה פגע בו נואשות! וכי מה הוא אשם? הוא נולד כך! למה לא יכולים לקבל אותו כמו שהוא? למה יורדים לחיי? - לילות שלמים לאחר אותו מקרה התהפך על מיטתו, ולא הצליח לישון מרוב צער וכאב על מצבו האומלל, הוא בכה ובכה...

תפשו שנים, הגדיים נעשו תיישים, והאפרוחים כבר מזמן עזבו את הקן, כל ילדי הכיתה כולל הגורר כבר התחתנו וגידלו משפחות שלימות עם ילדים... כולם פרט לאחד! הלא הוא מידענו ה'מוכתר'... אמנם הוא זכה למצוא שידוך הולם, התחתן והקים את ביתו, אבל ילדים אין...

הם סבלו צער רב שנים ארוכות, ניסו אצל רופאים ורפואות לרוב, לא הסכו בסגולות תפילות ובקשות עד לב השמים, אבל ילדים אין... אחד מרבותיו עורר את ליבו לחוש שמה פגע במישהו, וצריך להסיר את קפידתו, כי קפידתו של יהודי יכולה לסתום את צינורות השפע, שלא יוכל להוליד!

ישב האיש וחשב, מי יכול להיות שנפגע ממנו שצריך לבקש את מחילתו ואז נזכר לפתע מאותו חבר ילדות שכינהו 'הגורר'... "אוי ואבוי! איזה צער גדול גרמתי לך! בבת אחת חזרו אליו כל אותם מקרים קשים! במבט לאחור הוא פשוט לא הצליח להבין איך היה מסוגל כך להתאכזר על ילד נכה מעט, מדוע לעג לו כל כך? ולמה עינה אותו? וכי מה הוא אשם. הרי הוא נולד כך!"

עתה היה עליו לחפש את חבריו ולבקש את מחילתו, אבל כמו משמים העלימו ממנו את אותו אדם, הוא נעלם כמי שבלעה אותו האדמה! ולא הצליח לגלות שום עקבות ממנו.

כך חלפה לה תקופה ארוכה כשהוא דורש ומבקש אחר אותו אדם לפייסו, ולא מוצא אותו בשום אופן. הוא הרבה להתפלל על כך, שימצאו הש"ת למצוא את חבריו האבוד.

והנה הגיע היום הגדול ל"ג בעומר, היולול רבתי דרבי שמעון בר יוחאי זיע"א, המקובל מאוד בישראל לפעול גדולות ונצורות בציון הקודש. בני הזוג דן חשוכי הבנים, החליטו השנה להרעיש עולמות שם על ההר... שערי דמעה לא ננעלו! וכוחו של רשב"י ידוע ומפורסם בפרט בישועת הילדים! והחליטו לשפוך קולן להשם ולזעוק מאוד אל המלך ב"ה, שכבר ירחם עליהם וישועים בפרי בטן.

הגיעו בני הזוג למירון, ירדו מן האוטובוס, ופילסו את דרכם אל הקודש, משהגיעו אל הדרך העולה מעלה, נתפצלו דרכיים בדרך "מהדרין", זה פנה לימין בדרך הגברים וזו פונה לשמאל בדרך הנשים. והנה באמצע צעידתו במעלה השביל בין הים הגדול של

בעלון הירושלמי "טיב הקהילה" הובא סיפור מפעים כעל כוחה של פגיעה בזולת, שיכול ללמדנו מוסר השכל רב, ובמיוחד בימים אלו של ספירת העומר וחשיבות העין אדם לחברו.

ל"ג בעומר כלפני כמה שנים, במעלה הכביש, בואכה לציון הקדוש במירון.

הצפיפות רבה, אנשים רבים ממלאים ברבבותיהם כל פיסת שטח פנוי. הבלגן גדול! הללו עולים בהליכתם אל הצדיק, והללו יורדים בחזרתם ופניהם זורחות באור מיוחד, בסיפוק ושמחת העבודה שזכו לה בחצר הקודש.

בתוך כל הבלגן וההמולה, עומדים להם שני אנשים על אם הדרך ומשוחחים בבושה והססנות...

על מה שוחחו השנים כך, על מדרונות מירון הצפופות?

- בכדי להבין את תוכן שיחתם, עלינו לחזור עשרות שנים אחורנית אל תלמוד תורה חשוב אחד, שהחזיק מאות ילדים בין כתליו.

באחת הכיתות באותו תלמוד תורה, ישנו ילד אחד מחונן ביותר, בולט מכולם וחזק מכולם! במשך הזמן נהפך אוטומטית ל"מוכתר (מלך) הכיתה", שעל פיו נעשה כל דבר, כפי שמצוי בכיתות רבות, לצערנו הרב...

מאיך היה באותה כיתה ילד אחר, שנולד עם מום צפפון של חוסר שוויון קל בין שתי הרגליים. הליכתו היתה משונה מעט, בהיותו 'גורר' את רגלו, זה היה משהו קטן ושולי שאינו בולט כלל. חוץ מחסרונו קטן זה, הוא היה ילד מוצלח מאוד בכל התחומים וממצוייני הכיתה, רק בהליכתו סחב רגל אחת ולרוץ גם לא היה יכול כפי הנראה...

כדרכם של ילדים שאינם מתחשבים, היו לועגים לפעמים לאותו ילד, פה ושם הוא קיבל כמה 'עקיצות'. למשל, כשיצאה הכיתה פעם לטיול שדה, הנהיג הרבי מלכתחילה את הכיתה לאט יותר בגלל אותו ילד, וכשרצו הילדים למהר ולרוץ הוכרח הרבי להאט את הקצב... אחד הילדים התלוצץ אז על חשבונו, באומרו: "הגורר מאחורינו לא לרוץ!"...

הילד השני 'מוכתר הכיתה' שהיה ראש הדברים בכל מקום, היה מרבה מכולם להתלוצץ על הגורר, ומרגלו הנסחבת אחריו לכל מקום... ובהיותו בנוסף לכל מעלותיו גם 'חקיין' מעולה, הצליח לחקות בדיוק את צורת הליכתו...

פעם אחת כשיצאה כל הכיתה לנטילת ידיים בבריה להתפסקת האוכל, נעמדו הילדים כולם כדרכם בשורה בזה אחר זה ליטול את ידיהם ולחזור למקומם. התור הסתדר כך שהגורר עמד בדיוק לפני המוכתר. כנראה שזה חרה לו קצת, ולא התאים לרום גאונו המתנין בתוך כזה הגורר' המסכן לפניו...

הוא נעמד איפוא מאחוריו והחל לחקות את כל תנועותיו ופסיעותיו, כיצד ניגש הוא בפיק ברכיים אל הברז, וממנו אל המגבת החלורה לניגוב ידיו, וחיקה אחרים בדיוק את אותם תנועות העוקמות... כשכל הילדים שחוקים והנמים מההצגה הפיח...

ברם, אף שחיקויים אלו נעשו בשקט מאחורי

בבדי הלבין את תוכן שיחתם, עלינו לחזור עשרות שנים אחורנית אל תלמוד תורה חשוב אחד, שהחזיק מאות ילדים בין כתליו.

באחת הכיתות באותו תלמוד תורה, ישנו ילד אחד מחונן ביותר, בולט מכולם וחזק מכולם! במשך הזמן נהפך אוטומטית ל"מוכתר (מלך) הכיתה", שעל פיו נעשה כל דבר, כפי שמצוי בכיתות רבות, לצערנו הרב...

מאיך היה באותה כיתה ילד אחר, שנולד עם מום צפפון של חוסר שוויון קל בין שתי הרגליים. הליכתו היתה משונה מעט, בהיותו 'גורר' את רגלו, זה היה משהו קטן ושולי שאינו בולט כלל. חוץ מחסרונו קטן זה, הוא היה ילד מוצלח מאוד בכל התחומים וממצוייני הכיתה, רק בהליכתו סחב רגל אחת ולרוץ גם לא היה יכול כפי הנראה...

כדרכם של ילדים שאינם מתחשבים, היו לועגים לפעמים לאותו ילד, פה ושם הוא קיבל כמה 'עקיצות'. למשל, כשיצאה הכיתה פעם לטיול שדה, הנהיג הרבי מלכתחילה את הכיתה לאט יותר בגלל אותו ילד, וכשרצו הילדים למהר ולרוץ הוכרח הרבי להאט את הקצב... אחד הילדים התלוצץ אז על חשבונו, באומרו: "הגורר מאחורינו לא לרוץ!"...

הילד השני 'מוכתר הכיתה' שהיה ראש הדברים בכל מקום, היה מרבה מכולם להתלוצץ על הגורר, ומרגלו הנסחבת אחריו לכל מקום... ובהיותו בנוסף לכל מעלותיו גם 'חקיין' מעולה, הצליח לחקות בדיוק את צורת הליכתו...

פעם אחת כשיצאה כל הכיתה לנטילת ידיים בבריה להתפסקת האוכל, נעמדו הילדים כולם כדרכם בשורה בזה אחר זה ליטול את ידיהם ולחזור למקומם. התור הסתדר כך שהגורר עמד בדיוק לפני המוכתר. כנראה שזה חרה לו קצת, ולא התאים לרום גאונו המתנין בתוך כזה הגורר' המסכן לפניו...

הוא נעמד איפוא מאחוריו והחל לחקות את כל תנועותיו ופסיעותיו, כיצד ניגש הוא בפיק ברכיים אל הברז, וממנו אל המגבת החלורה לניגוב ידיו, וחיקה אחרים בדיוק את אותם תנועות העוקמות... כשכל הילדים שחוקים והנמים מההצגה הפיח...

ברם, אף שחיקויים אלו נעשו בשקט מאחורי

הלכה לשבת

בגמרא בשבת (דף קגג) מי שהחשיך לו בדרך נותן כיסו לנכרי, דקים להו לרבנן דאין אדם מעמיד עצמו על ממונו, אי לא שרית לה אתי לאתווי ד' אמות ברשות הרבים. אמר רבא דוקא כיסו אבל מציאה לא וכו', ולא אמרן אלא דלא אתי לידיה, אבל אתי לידיה ככיסיה דמי. איכא דאמרי בעי רבא מציאה הבאה לידו מהו, כיון דאתי לידיה ככיסיה דמי, או דילמא כיון דלא טרח בה ככיסיה דמי. תיקו. והרא"ש הביא דברי רבא, ולא כהאיכא דאמרי. וכתב הר"ן (סו. ד"ה אמר רבא) דמסתברא לישנא קמא. כיון דאסוריא דרבנן בעלמא הוא נקטינן לקולא. וכן פסק הרמב"ם (פ"ו מהל' שבת ה"ב), במה דברים אמורים בכיסו אבל מציאה לא יתן לנכרי, אלא מוליכה פחות פחות מד' אמות. וכתב רבינו ירוחם בחלק א' (פ"ו ע"ג) שדעת התוספות כהרא"ש וכן הוא עיקר.

ובטור ובשולחן ערוך (סימן רסו סעיף ג) פסקו, דמצא ארנקי בשבת, אסור ליטלו, אף על פי שירא פן יקדמו אחר. ע"כ. ומבואר באחרונים שם, שאפילו אם יעמוד תחתיו ולא יעביר ד' אמות, אפ"ה אסור, משום מוקצה. ולא שייך להתיר משום פסידא, כיון שעדיין לא זכה בה. וכ"כ בקרבן נתנאל ובחתם סופר. וכתב המנ"א דאפילו לא"י אסור לזמן ליטלו. והפרי מגדים (ירבי יוסף תאומים זצ"ל, שבשבו האחרון חל יום פטירתו, זיע"א) הביא את האילה רבה שהתיר ע"י א"י. וכן בחי' הגרעק"א מתיר ע"י אינו יהודי, אלא שהוא לא הקל כי אם ההנבחה ע"י האיני יהודי, דהוא רק טלטול בעלמא, אבל לא לצוותו להוליך לביתו. אך אם הא"י בעצמו מביאו לבית ישראל, נראה דאין למונעו לכו"ע (משנה ברורה).

אדם שמצא סכום כסף בשבת, האם מותר לו לדחוסו לפינה נסתרת?

ואמנם, דעת הרמב"ם (סו) דאף במציאה דלא אתא לידיה מהלך בה פחות פחות מארבע אמות. ומקורו מהגמ' בעבודה זרה (דף ע' ד) דאמר רבי יצחק המוצא כיס בשבת, מוליכו פחות פחות מארבע אמות. וראה מ"ש בשיטת הרמב"ם בשר"ת מנחת יצחק חלק ה' (סימן מב אות ט')

ע"ש. וראה עוד במשנה ברורה שהביא מחלוקת האחרונים אם מותר לומר לגוי שייגיבה בשבילו את המציאה בשבת, ע"ש. ובביאור הלכה (סו) כתב, שמכל מקום על ידי טלטול ברגל יש להקל אף על ידי ישראל. וכן להלכה. אך זה במקום שיש עירוב. (ליקוט יוסף מהדור אלקיים, חלק ב', עמי תית, יעו"ש)

הודעה חשובה לגבאים! עקב תלונות על אי הגעת העלון למספר בתי נכנסת החולט על שינוי שיטת ההפצה. גבאים המעוניינים לקבלת העלון ישירות לביתם מתבקשים לפנות למערכת העלון: 0527620219

המכון לסת"ם עבודת הקודש מכירת סת"ם, תפילין, מזוזות וכל צרכי הסת"ם. פנ"ל: 054-8484945 רפאל ש.

Table with 2 columns: 'לרפואת' (Medical) and 'העלון קודש - להצלת ברו"ג' (Holy Edition - Saving the Elderly). The table contains information about medical services and the distribution of the Holy Edition, including contact details for Rofe and the IAI.

גרפיקה: איתן 052-7657995 דהפסטה: שכתובות 03-909495